

บทที่ 4

ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่น

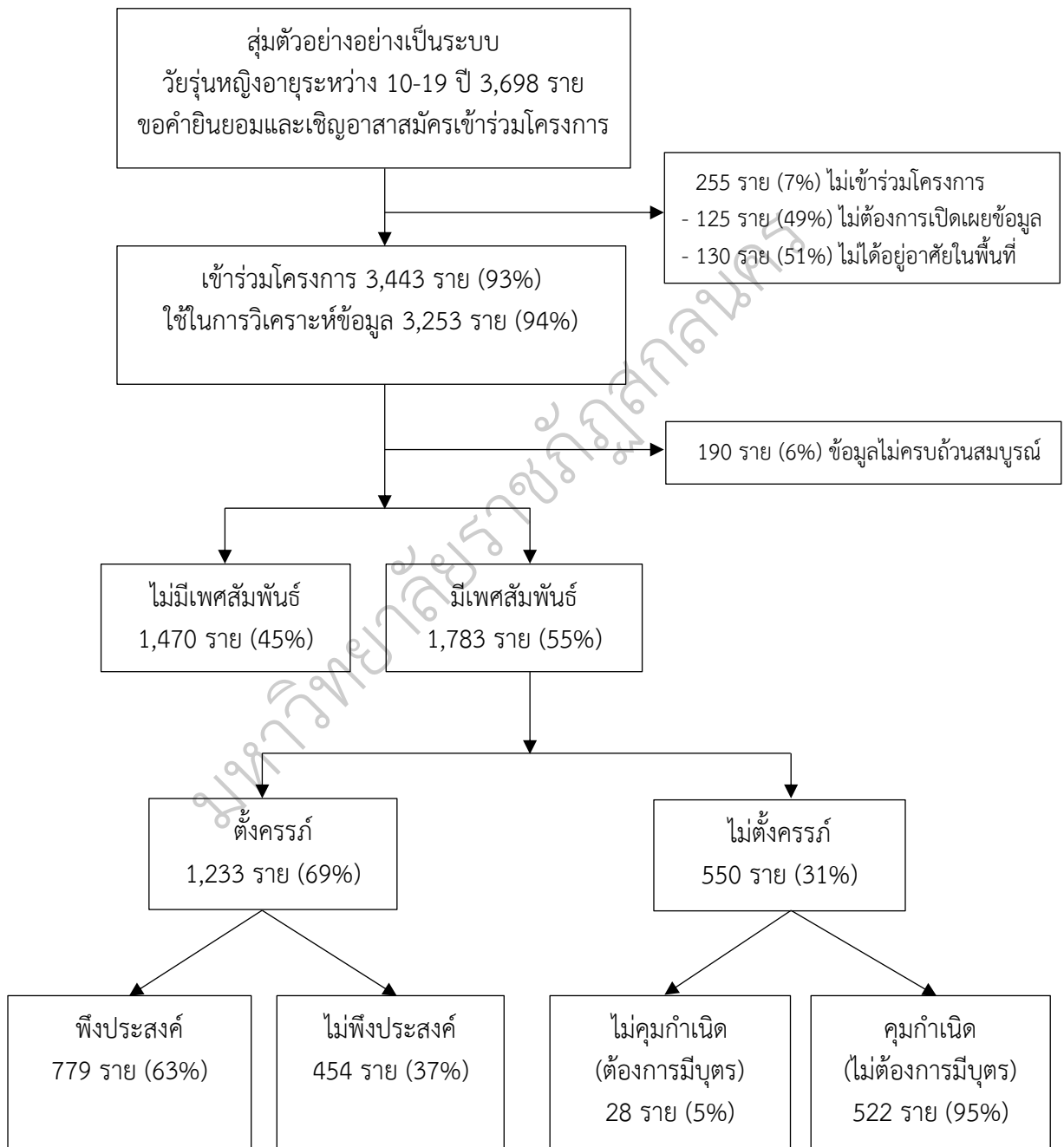
จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อประเมินปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่นหญิง รวมทั้งเปรียบเทียบความรู้ ทักษะคิดและการป้องกันการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ ในระหว่างวันที่ 15 เมษายน ถึง 31 สิงหาคม 2561 ใช้ระยะเวลารวม 5 เดือน พบว่า จากจำนวนหญิงวัยรุ่นทั้งหมดได้รับการเชิญเข้าร่วมการวิจัย 3,698 คน ยินดีเข้าร่วมการวิจัย 3,443 คน (93%) ตอบแบบสอบถามครบ 3,253 คน (94%) พบว่า เป็นวัยรุ่นหญิงไม่มีเพศสัมพันธ์ 1,470 คน (45%) มีเพศสัมพันธ์ 1,783 คน (55%) ในจำนวนนี้ ตั้งครรภ์ 1,233 คน (69%) เป็นการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ 454 คน (37%) ส่วนหญิงที่ไม่ตั้งครรภ์ 550 คน (31%) คุมกำเนิดเพราะยังไม่ต้องการมีบุตร 522 คน (95%) ในการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ในครั้งนี้ คือ เปรียบเทียบระหว่างหญิงตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ 454 คน และไม่ตั้งครรภ์ 522 คน ดังรายละเอียดแสดงใน แผนภูมิ 4.1

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แผนภูมิ 4.1 การเชิญอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการวิจัยของวัยรุ่นหญิงตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์

จังหวัดนครพนม

ระหว่างวันที่ 15 เมษายน 2561 ถึง 31 สิงหาคม 2561

การนำเสนอข้อมูลเชิงปริมาณจากการสำรวจจะแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่

1) ลักษณะพื้นฐานของหญิงวัยรุ่น แบ่งเป็นหญิงที่ตั้งครรภ์และไม่ตั้งครรภ์ ดังแสดงในตาราง 1 ส่วนในตาราง 2 ลักษณะความสนใจและกิจกรรมในชีวิตประจำวัน 2) ความรู้และทัศนคติ เป็นการนำเสนอข้อมูลด้านแหล่งข้อมูลที่วัยรุ่นได้รับ ในตาราง 3 การได้รับข้อมูลข่าวสารและการสนับสนุนในการป้องกันการตั้งครรภ์ ในตาราง 4 การปฏิบัติของบุคคลที่คิดว่าสามารถช่วยเหลือและแนะนำการป้องกันการตั้งครรภ์ ในตาราง 5 ในส่วนต่อมาเป็นการเปรียบเทียบเปรียบเทียบการรับรู้และทัศนคติที่สำคัญระหว่างหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์และไม่ได้ตั้งครรภ์ ตามกรอบแนวคิดของแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ นำเสนอในตาราง 6 3) การป้องกันการตั้งครรภ์จะนำเสนอเป็น การป้องกันการตั้งครรภ์ในผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ในผู้ที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ ในตาราง 6 4) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์โดยการเปรียบเทียบระหว่างหญิงตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์กับหญิงที่ไม่ได้ตั้งครรภ์ และส่วนสุดท้าย 5) การนำเสนอประสบการณ์การตั้งครรภ์สำหรับ ผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์ รายละเอียดต่างๆ มีดังต่อไปนี้

4.1 ลักษณะพื้นฐานของวัยรุ่นหญิงอายุ 10-19 ปี

4.1.1 ลักษณะพื้นฐานของหญิงวัยรุ่นจะแบ่งเป็นหญิงตั้งครรภ์และไม่ตั้งครรภ์ ลักษณะทั่วไปของหญิงวัยรุ่น อายุของหญิงวัยรุ่นเฉลี่ย 17 ปี ทั้งกลุ่มตั้งครรภ์และไม่ตั้งครรภ์ ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 15-19 ปี คือ ร้อยละ 95 ทั้งสองกลุ่มไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 5 ซึ่งมีลักษณะคล้ายๆ กับการไม่ได้ประกอบอาชีพอะไรแต่อย่างใด ค่าใช้จ่ายโดยส่วนใหญ่ได้จากพ่อแม่ของตน ถึงแม้ว่าหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ประมาณครึ่งหนึ่งจะบอกว่าตนประกอบอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งสองกลุ่มมีรายได้ น้อยกว่า 3,000 บาทต่อเดือน หญิงวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์เกือบร้อยละ 20 ที่มีเงินไม่พอใช้ ในขณะที่หญิงวัยรุ่น ที่ไม่ได้ตั้งครรภ์ มีร้อยละ 13 ทั้งสองกลุ่มของหญิงวัยรุ่นที่ไม่ได้มีพ่อแม่อยู่ด้วยกัน ประมาณร้อยละ 20 มีบ้านเป็นของตนเอง ประมาณร้อยละ 90 จำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ในบ้านร่วมกัน ตั้งแต่ 4 คน ขึ้นไป มีมากกว่าครึ่งหนึ่ง ครอบครัวของหญิงวัยรุ่น โดยส่วนใหญ่มีรายได้ 5,001-15,000 บาท อย่างไรก็ตาม ประมาณร้อยละ 10 บอกว่ารายได้ของครอบครัวไม่พอใช้ ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ลักษณะพื้นฐานของวัยรุ่นหญิงอายุ 10-19 ปี (n=3,253)

ปัจจัย	ตั้งครรภ์	ไม่ตั้งครรภ์	p-value
	n=1,233 n (%)	n=2,020 n (%)	
อายุ (ปี), mean± S.D	17 (2)	17 (2)	0.087
10 -14 ปี	63 (5)	96 (5)	0.675
15-19 ปี	1,170 (95)	1,924 (95)	
ระดับการศึกษา			
ไม่ได้เรียนหนังสือ	59 (5)	93 (5)	<0.001
ประถมศึกษา	101(8)	199 (10)	
มัธยมศึกษาตอนต้น	563 (46)	678 (33)	
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	436 (35)	933 (46)	
อนุปริญญา/ ปวส.	71 (6)	117 (6)	
อาชีพ			
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	74 (6)	91 (5)	< 0.001
นักเรียนนักศึกษา	511 (41)	1,367 (67)	
ประกอบอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่ง	648 (53)	572 (28)	
แหล่งที่มาของค่าใช้จ่ายประจำวัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
พ่อและแม่ของตนเอง	931 (76)	1,460 (72)	0.045
แฟน	157 (13)	20 (1)	< 0.001
พ่อและแม่ของแฟน	1,136 (92)	0 (0)	< 0.001
ปู่ ย่า ตายาย	64 (5)	112 (6)	0.690
ญาติ	2 (0.1)	165 (8)	< 0.001

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัจจัย	ตั้งครรภ์	ไม่ตั้งครรภ์	p-value
	n=1,233 n (%)	n=2,020 n (%)	
ค่าใช้จ่ายที่ได้รับเพียงพอ	1,005 (81)	1,759 (87)	< 0.001
ค่าใช้จ่ายต่อเดือน			
น้อยกว่า 3,000 บาท	768 (62)	950 (47)	< 0.001
3,001–5,000 บาท	119 (10)	411 (20)	
5,001 บาท ขึ้นไป	346 (28)	659 (33)	
สถานภาพของครอบครัว			
พ่อ-แม่ อยู่ด้วยกัน หรือแยกกันอยู่เนื่องจากภารกิจ	1,017 (82)	1,600 (79)	0.047
พ่อหรือแม่ เสียชีวิต หรือเสียชีวิตทั้งคู่	133 (11)	242 (2)	
พ่อ-แม่ หย่าร้างหรือแยกกันอยู่	83 (7)	178 (9)	
อาศัยอยู่กับพ่อและแม่	1,093 (88)	1,612 (80)	< 0.001
ลักษณะที่อยู่อาศัย			
บ้าน/อพาร์ทเมนต์	1,113 (90)	1,794 (89)	0.281
บ้านญาติ	69 (6)	143 (7)	
ห้องเช่า/ บ้านเช่า	28 (2)	38 (2)	
หอพัก	23 (2)	45 (2)	
จำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ร่วมกัน			
1 คน	55 (5)	52 (2)	< 0.001
2-3 คน	310 (25)	589 (29)	
4-5 คน	813 (66)	1,102 (55)	
มากกว่า 5 คน ขึ้นไป	55 (4)	277 (14)	

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัจจัย	ตั้งครรรภ์ n=1,233 n (%)	ไม่ตั้งครรรภ์ n=2,020 n (%)	p-value
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว			
< 5,000 บาท	232 (19)	400 (20)	< 0.001
5,001-15,000 บาท	667 (54)	953 (47)	
15,001-25,000 บาท	318 (26)	651 (32)	
≥ 25,001 บาท	16 (1)	16 (1)	
สถานะรายได้ของครอบครัวแต่ละเดือน			
มีเงินออม	21 (2)	87 (4)	< 0.001
มีรายได้พอดีกับรายจ่าย	1,075 (87)	1,803 (89)	
เงินไม่พอใช้	137 (11)	130 (6)	

4.1.2 ลักษณะความสนใจและกิจกรรมในชีวิตประจำวันของหญิงวัยรุ่นที่ตั้งครรรภ์และไม่ได้ตั้งครรรภ์

ลักษณะความสนใจและกิจกรรมในชีวิตประจำวันของวัยรุ่นหญิง พบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่ ดูหนัง/ฟังเพลง อ่านหนังสือ เล่นเกมส์ และเมื่อมีความเครียดหรือเหนื่อยล้าเลือกที่จะเล่นอินเทอร์เน็ต มากกว่าร้อยละ 80 หญิงวัยรุ่นมีโทรศัพท์มือถือใช้ ในจำนวนนี้ ร้อยละ 70 ใช้ดูคลิปวิดีโอ หญิงวัยรุ่นที่ตั้งครรรภ์ ร้อยละ 15 เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในขณะที่วัยรุ่นไม่ได้ตั้งครรรภ์พบร้อยละ 11 ซึ่งในจำนวนนี้ ประมาณร้อยละ 10 ดื่มตั้งแต่ 3 ครั้งต่อสัปดาห์ อย่างไรก็ตาม วัยรุ่นทั้งสองกลุ่มพบมีเพียงร้อยละ 1 ที่เคยใช้ยาเสพติด น้อยกว่าร้อยละ 5 ที่บอกว่าตนเคยสูบบุหรี่ และน้อยกว่าร้อยละ 10 ที่บอกว่าออกเที่ยวกลางคืนหรือร่วมงานปาร์ตี้ในหมู่เพื่อน ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ลักษณะความสนใจและกิจกรรมในชีวิตประจำวันของวัยรุ่นหญิงอายุ 10-19 ปี

(n=3,253)

ปัจจัย	ตั้งครรภ์	ไม่ตั้งครรภ์	p-value
	n=1,233 n (%)	n=2,020 n (%)	
งานอดิเรก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
ดูหนัง/ฟังเพลง	276 (22)	327 (16)	< 0.001
อ่านหนังสือ	241 (20)	375 (19)	0.489
เล่นเกมส์	239 (19)	373 (18)	0.518
เล่นอินเทอร์เน็ต	128 (10)	121 (6)	< 0.001
ข้อปั้งตามห้างสรรพสินค้า	24 (2)	15 (1)	0.004
เล่นกีฬา	58 (5)	61 (3)	0.016
กิจกรรมเมื่อมีความเครียดหรือเหนื่อยล้า (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
นอนหลับ	505 (41)	736 (36)	0.010
ดูทีวีอยู่บ้าน	466 (38)	653 (32)	0.002
เล่นอินเทอร์เน็ต	754 (61)	1,178 (58)	0.114
ดื่มสุราของมีนเมา	8 (0.7)	5 (0.2)	0.090
ข้อปั้ง	374 (30)	528 (26)	0.010
อ่านหนังสือ	427 (34)	856 (42)	< 0.001
ออกกำลังกาย	72 (6)	422 (21)	< 0.001
ดูหนังตามโรงหนัง	43 (3)	50 (2)	0.104
ไปเที่ยวกลางคืน	62 (5)	25 (1)	<0.001
ประเภทสินค้าหรือบริการที่มีค่าใช้จ่ายมากที่สุด			
อาหารและเครื่องดื่ม ของใช้ ยา และความจำเป็นพื้นฐาน	1,180 (96)	1,970 (97)	<0.001
ใช้จ่ายในการศึกษา	36 (3)	41 (2)	
ความบันเทิง เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย เครื่องสำอาง	17 (1.4)	9 (1)	

ตาราง 5 (ต่อ)

ปัจจัย	ตั้งครรภ์ n=1,233 n (%)	ไม่ตั้งครรภ์ n=2,020 n (%)	p-value
มีและใช้โทรศัพท์มือถือ	998 (81)	1,784 (88)	<0.001
รูปแบบการใช้งานมือถือเป็นประจำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
โทรเข้า-ออก	466 (38)	695 (34)	0.054
พูดคุยผ่านไลน์	557 (45)	790 (39)	0.001
เฟสบุ๊ก	544 (44)	556 (28)	<0.001
ดูการ์ตูน	385 (31)	907 (45)	<0.001
ถ่ายภาพ	97 (8)	110 (6)	<0.001
ดูคลิปวิดีโอ	852 (69)	1,441 (71)	0.178
ดูหนัง/ฟังเพลง	195 (16)	337 (17)	0.526
เล่นเกมส์	257 (21)	303 (15)	<0.001
ค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต	270 (21)	562 (28)	<0.001
รูปแบบของยานพาหนะเดินทาง			
ไม่มียานพาหนะ	17 (8)	20 (8)	0.245
รถโดยสาร มอเตอร์ไซค์รับจ้าง	132 (61)	149 (58)	
รถจักรยาน มอเตอร์ไซค์	43 (20)	45 (17)	
รถยนต์	24 (11)	43 (17)	
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			
ดื่ม	191 (15)	86 (11)	0.001
ความถี่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อสัปดาห์			
1-2 ครั้ง	101 (91)	77 (90)	0.608
3-4 ครั้ง	8 (7)	9 (10)	
มากกว่า 4 ครั้ง	1 (2)	0 (0)	

ตาราง 5 (ต่อ)

	ตั้งครรภ์	ไม่ตั้งครรภ์	p-value
ปัจจัย	n=1,233	n=2,020	
	n (%)	n (%)	
การเคยใช้เสพยาเสพติด			
เคย	13 (1)	16 (1)	0.447
การสูบบุหรี่			
ไม่สูบ	1,166 (95)	1,994 (98.7)	< 0.001
เคยสูบแต่ปัจจุบันเลิกแล้ว	23 (2)	16 (0.8)	
สูบ	44 (3)	10 (0.5)	
การเที่ยวกลางคืนหรือร่วมงานปาร์ตี้หมูในกลุ่มเพื่อน			
เที่ยว	94 (7.6)	95 (4.7)	0.001
ความถี่การเที่ยวกลางคืนหรือร่วมงานปาร์ตี้หมูต่อสัปดาห์			
1-2 ครั้ง	72 (76)	81 (85)	0.001
3-4 ครั้ง	11 (12)	14 (15)	
มากกว่า 4 ครั้ง	11 (12)	0 (0)	

4.2 ความรู้และทัศนคติ

4.2.1 การได้รับข้อมูลข่าวสารและการสนับสนุนในการป้องกันการตั้งครรภ์ของหญิงวัยรุ่น

การได้รับข้อมูลข่าวสารและการสนับสนุนในการป้องกันการตั้งครรภ์ พบว่า หญิงวัยรุ่นร้อยละ 20 ไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์และวิธีการคุมกำเนิด ในขณะที่ ร้อยละ 80 ที่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารนั้น ในจำนวนนี้ ร้อยละ 25 บอกว่าเป็นความรู้ที่ยังไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่ได้ข้อมูลจากเพื่อน รองลงมาเป็น บุคลากรทางการแพทย์ ครู อาจารย์ เป็นที่น่าแปลกใจว่าได้รับข้อมูลจากพ่อแม่ตนเองเพียง ร้อยละ 6 เมื่อถามถึงบุคคลที่สามารถช่วยเหลือในเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ 3 ลำดับแรก พบว่า หญิงตั้งครรภ์นี้ถึง ครู อาจารย์ รองลงมาเป็น ญาติ และสุดท้าย คือ บุคลากรทางการแพทย์ เป็นที่น่าสังเกต คือ ไม่นึกถึง พ่อ แม่ ของตัวเองหรือแฟน ประเด็นที่หญิงวัยรุ่นคิดว่าได้รับการสนับสนุนแนะนำอย่าง

สม่ำเสมอจากบุคคลเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ในประเด็นต่างๆ นั้น โดยประมาณมีเพียง 1 ใน 5 เท่านั้น ดังรายละเอียด ในตาราง 6 และ ตาราง 7

ตาราง 6 การได้รับข้อมูลข่าวสารและการสนับสนุนในการป้องกันการตั้งครรภ์

(n=3,253)

รายละเอียดการได้รับข้อมูลข่าวสาร	n (%)
เคยได้รับข้อมูล ข่าวสารหรือคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์และวิธีการคุมกำเนิด	
เคย	2,607 (80)
ไม่เคย	646 (20)
หากเคย ความรู้นั้นเพียงพอสำหรับท่านแล้ว	
เพียงพอ	1,961 (75)
ไม่เพียงพอ	646 (25)
แหล่งที่ได้รับความรู้	
เพื่อน	1,334 (41)
บุคลากรทางการแพทย์ เช่น แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล	1,188 (36)
สื่อต่างๆ อาทิ โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต หนังสือ วารสาร	954 (29)
ครู อาจารย์	905 (28)
ญาติ	692 (21)
พ่อแม่ของแฟน	289 (9)
พ่อแม่ตนเอง	199 (6)
ปู่ย่า ตายาย	95 (3)
บุคคลที่สามารถช่วยเหลือในเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ 3 ลำดับแรก	
ครู อาจารย์	1,110 (34)
ญาติ	1,099 (33)
บุคลากรทางการแพทย์ เช่น แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล	708 (22)

ตาราง 7 การปฏิบัติของบุคคลที่คิดว่าสามารถช่วยเหลือแนะนำการป้องกันการตั้งครรภ์

การสนับสนุนการป้องกันการตั้งครรภ์	ไม่เคย	นาน ๆ ครั้ง	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	เสมอ
1. คอยย้ำเตือนไม่ให้ฉันทรมีเพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันควรและส่งเสริมให้ฉันทรักษา พรหมจรรย์จนถึงวัยอันควร	224 (7)	423 (14)	817 (26)	954 (31)	709 (23)
2. สนับสนุนการเรียนรู้ทางเพศศึกษา ที่ถูกต้องให้ฉันทและคอยย้ำเตือนฉันท ให้มีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย	257 (8)	427 (14)	866 (28)	922 (30)	650 (21)
3. คอยสอดส่องดูแลความประพฤติของ ฉันทไม่ให้เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์และ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	224 (7)	443 (14)	1,588 (51)	168 (5)	704 (22)
4. คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับ การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย	206 (7)	327 (10)	806 (26)	1,063 (34)	718 (23)

4.2.2 การเปรียบเทียบการรับรู้และทัศนคติที่สำคัญระหว่างหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์
ที่ไม่พึงประสงค์และไม่ได้ตั้งครรภ์ ตามกรอบแนวคิดของแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ

เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้และทัศนคติที่สำคัญระหว่างหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ที่ไม่พึง
ประสงค์และไม่ได้ตั้งครรภ์ พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความเห็นที่แตกต่างกันเกือบจะทุกด้าน ยกเว้น
ความรุนแรงของการตั้งครรภ์ ที่บอกว่า “ทารกในการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นภาวะเสี่ยงที่สำคัญต่อ
สุขภาพของมารดาและครรภ์” “วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อมส่วนใหญ่ต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน
ทำให้เสียโอกาสทางการศึกษา” และประโยชน์จากการป้องกันการตั้งครรภ์ ที่บอกว่า การป้องกัน
การตั้งครรภ์จะทำให้ไม่เสียโอกาสต่างๆ ในชีวิต ประเด็นที่มีความเห็นแตกต่างกันมาก ได้แก่
“ผู้หญิงที่อยู่หอพักหรือห้องเช่ามีโอกาสมีเพศสัมพันธ์ได้ง่ายกว่าผู้หญิงที่อยู่กับผู้ปกครอง”
หญิงตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ เห็นด้วย ร้อยละ 70 ขณะที่ผู้หญิงที่ไม่ตั้งครรภ์ เห็นด้วย ร้อยละ 42
อีกประเด็น ได้แก่ “วัยรุ่นเป็นวัยไม่พร้อมต่อการมีบุตร” หญิงตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ เห็นด้วย
ร้อยละ 1 ในขณะที่หญิงที่ไม่ตั้งครรภ์ เห็นด้วย ร้อยละ 48 รายละเอียดดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 เปรียบเทียบการรับรู้และทัศนคติที่สำคัญระหว่างหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์
และไม่ได้ตั้งครรภ์

(n=976)

ปัจจัย	ตั้งครรภ์ที่	ไม่ได้	p-value
	ไม่พึงประสงค์ (N=454)	ตั้งครรภ์ (N=522)	
	n (%)	n (%)	
โอกาสที่จะเกิดการตั้งครรภ์			
1. การมีเพศสัมพันธ์แม้เพียงครั้งเดียวโดยไม่คุมกำเนิด ทำให้เกิดการตั้งครรภ์ได้	400 (88)	498 (95)	< 0.001
2. ผู้หญิงที่อยู่หอพักหรือห้องเช่ามีโอกาสมีเพศสัมพันธ์ได้ง่าย กว่าผู้หญิงที่อยู่กับผู้ปกครอง	321 (70)	221 (42)	< 0.001
3. การเที่ยวกลางคืนหรือการจัดปาร์ตี้ในหมู่วัยรุ่น มีโอกาส ทำให้มีเพศสัมพันธ์และเกิดการตั้งครรภ์	204 (44)	429 (82)	< 0.001
4. การดื่มสุรา เสพสารเสพติด มีโอกาสทำให้มีเพศสัมพันธ์ และเกิดการตั้งครรภ์	438 (96)	506 (97)	0.019
5. วัยรุ่นที่ขาดทักษะการเจรจาต่อรองให้มีเพศสัมพันธ์ ที่ปลอดภัย มีโอกาสตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์	429 (94)	511 (98)	0.001
ความรุนแรงของการตั้งครรภ์			
6. ทารกในการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นภาวะเสี่ยงที่สำคัญต่อ สุขภาพของมารดาและครรภ์	442 (97)	505 (97)	0.706
7. วัยรุ่นเป็นวัยไม่พร้อมต่อการมีบุตร	4 (1)	249 (48)	< 0.001

ตาราง 8 (ต่อ)

ปัจจัย	ตั้งครรรภ์ที่ ไม่พึงประสงค์ (N=454) n (%)	ไม่ได้ ตั้งครรรภ์ (N=522) n (%)	p-value
8. วัยรุ่นที่ตั้งครรรภ์ไม่พร้อมส่วนใหญ่แก้ปัญหาด้วยการทำแท้ง เองหรือทำแท้งเถื่อน จนอาจเกิดเป็นอันตรายต่อชีวิต	435 (96)	514 (98)	0.017
9. การตั้งครรรภ์ในวัยรุ่นมักไม่ได้รับการยอมรับจากครอบครัว กลุ่มเพื่อนและสังคม	409 (90)	506 (97)	< 0.001
10. วัยรุ่นที่ตั้งครรรภ์ไม่พร้อมส่วนใหญ่ต้องออกจากโรงเรียน กลางคัน ทำให้เสียโอกาสทางการศึกษา	424 (93)	492 (94)	0.595
ประโยชน์จากการป้องกันการตั้งครรรภ์			
11. การป้องกันการตั้งครรรภ์จะทำให้ไม่เสียโอกาสต่างๆ ในชีวิต	424 (93)	469 (90)	0.051
อุปสรรคในการป้องกันการตั้งครรรภ์			
12. วัยรุ่นที่ขาดความรู้เรื่องเพศศึกษาและการคุมกำเนิดที่ถูก วิธี มีโอกาสตั้งครรรภ์ที่ไม่พึงประสงค์	383 (84)	479 (92)	< 0.001
13. การคุมกำเนิดสำหรับวัยรุ่น อาทิ การพกถุงยางอนามัย ยาเม็ดคุมกำเนิด เป็นเรื่องที่สังคมมองว่าไม่เหมาะสม	173 (38)	273 (52)	< 0.001
14. การเรียนการสอนเพศศึกษา กระตุ้นให้วัยรุ่นมี เพศสัมพันธ์เร็วขึ้น	111 (24)	154 (29)	< 0.001
ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์และการป้องกันการตั้งครรรภ์			
15. การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ไม่ใช่เรื่องของความต้องการ ทางเพศตามธรรมชาติ	75 (16)	142 (27)	< 0.001
16. การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเป็นเรื่องที่ไม่ควรเพราะเป็นวัย ที่กำลังศึกษาอยู่	55 (12)	13 (2)	< 0.001

ตาราง 8 (ต่อ)

ปัจจัย	ตั้งครรรภ์ที่	ไม่ได้	p-value
	ไม่พึงประสงค์ (N=454) n (%)	ตั้งครรรภ์ (N=522) n (%)	
17. ผู้หญิงควรที่จะรักในตนเอง มองเห็นคุณค่าของตนเองให้มาก	44 (10)	123 (14)	< 0.001
18. ผู้หญิงไม่ควรไปเที่ยวกับเพื่อนชายตามลำพังเพราะมีโอกาสที่จะทำให้มีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรรภ์	37 (8)	193 (37)	< 0.001
19. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้ขาดสติเกิดเพศสัมพันธ์ โดยไม่มีการป้องกัน	37 (8)	193 (37)	< 0.001
20. ผู้หญิงไม่ควรยอมมีเพศสัมพันธ์เมื่อฝ่ายชายขอ เพราะไม่มีผลทำให้รักกันมากขึ้น	37 (8)	193 (37)	< 0.001
21. สื่อประเภท ยั่วอารมณ์เพศและการเผยแพร่ของสื่อต่างๆ มักจะทำให้วัยรุ่นนอยากเลียนแบบการกระทำ	33 (7)	344 (66)	< 0.001
22. ผู้หญิงที่พกถุงยางอนามัยเป็นสิ่งที่แสดงถึงผู้หญิงที่ผ่านการมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว	409 (90)	427 (81)	0.001
23. การมีเพศสัมพันธ์เพียงครั้ง สองครั้งก็สามารถทำให้ตั้งครรรภ์ได้	119 (26)	304 (58)	< 0.001

*Fisher's exact test

4.3 การป้องกันการตั้งครรรภ์สำหรับผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์ และการป้องกันการตั้งครรรภ์ผู้ที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์

ในตาราง 9 เป็นการแสดงถึงการป้องกันการตั้งครรรภ์ซึ่งจะแยกออกเป็นผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์และผู้ที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ พบว่า ผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์บอกว่า หากมีเพศสัมพันธ์จะคุมกำเนิดโดยวิธีใดวิธีหนึ่งอย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ 50 จะใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ 10 และเมื่อจะมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ป้องกันการตั้งครรรภ์ จะเจรจาต่อรองกับแฟนเพื่องดการมีเพศสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอเพียง ร้อยละ 7 เท่านั้น ในขณะที่ผู้ที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์บอกถึงความตั้งใจที่จะปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอว่า จะรักษาวลสงวนตัวและไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ร้อยละ 74 หากจะมีเพศสัมพันธ์จะคุมกำเนิดวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อป้องกันการตั้งครรรภ์โดยไม่ได้ตั้งใจ ร้อยละ 63 จะปฏิเสธและหาทางออกได้ หากเพื่อนคะยั้นคะยอให้ไป

นอนค้างที่บ้านเพื่อน ร้อยละ 38 จะปฏิเสธและหาทางออกได้หากมีคนมาขอมีเพศสัมพันธ์ด้วย ร้อยละ 45 จะหลีกเลี่ยงการอยู่กับเพื่อนชายตามลำพังสองต่อสอง ร้อยละ 76 ซึ่งคล้ายๆ กันกับ จะไม่เที่ยวเตร่กลางคืนตามลำพัง ร้อยละ 72 และจะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จนมึนเมา ร้อยละ 85 จะเห็นได้ว่าในวัยรุ่นกลุ่มนี้ มีความตั้งใจที่อยู่บนความเสี่ยงหรือเปิดโอกาสให้ตัวเอง ต้องตั้งครรรค์ ซึ่งตัวเลข 100 เปอร์เซนต์ แสดงถึงการปฏิบัติไม่สม่ำเสมอเป็นตัวเลขที่แสดงให้เห็น ถึงความเปราะบางหรือความเข้มแข็งของวัยรุ่นว่า อยู่ในระดับใด

ตาราง 9 การป้องกันการตั้งครรรค์ผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์

การป้องกันการตั้งครรรค์	(n=1,783)				
	ไม่เลย	นาน ๆ ครั้ง	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	เสมอ
1. หากฉันมีเพศสัมพันธ์ ฉันจะคุมกำเนิด โดยวิธีใดวิธีหนึ่ง	0 (0)	0 (0)	269 (15)	488 (27)	1,026 (58)
2. ฉันใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์	0 (0)	0 (0)	1,189 (67)	418 (23)	176 (10)
3. หากฉันจะมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ ป้องกันการตั้งครรรค์ ฉันจะเจรจาต่อรอง กับแฟนเพื่อขอการมีเพศสัมพันธ์	50 (3)	81 (5)	174 (10)	1,340 (75)	138 (7)

ตาราง 9 สำหรับผู้ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์

ความตั้งใจที่จะปฏิบัติ	(n=1,470)				
	ไม่เลย	นาน ๆ ครั้ง	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	เสมอ
1. ฉันจะรักษาวลสงวนตัวและไม่มีเพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันควร	0 (0)	0 (0)	179 (12)	206 (14)	1,085 (74)
2. หากจะมีเพศสัมพันธ์ฉันจะคุมกำเนิดวิธีใดวิธี หนึ่งเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์โดยไม่ได้ตั้งใจ	0 (0)	76 (5)	206 (14)	265 (18)	923 (63)
3. ฉันจะปฏิเสธและหาทางออกได้ หากเพื่อน คะยั้นคะยอให้ไปนอนค้างที่บ้านเพื่อน	0 (0)	0 (0)	80 (6)	826 (56)	564 (38)
4. ฉันจะปฏิเสธและหาทางออกได้ หากมีคนมา ขอมีเพศสัมพันธ์กับฉัน	0 (0)	0 (0)	91 (6)	715 (49)	664 (45)
5. ฉันจะหลีกเลี่ยงการอยู่กับเพื่อนชาย ตามลำพังสองต่อสอง	0 (0)	0 (0)	123 (8)	238 (16)	1,109 (76)
6. ฉันจะไม่เที่ยวเตร่กลางคืนตามลำพัง	0 (0)	0 (0)	133 (9)	284 (19)	1,053 (72)
7. ฉันจะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จนมึนเมา	0 (0)	0 (0)	88 (6)	131 (9)	1,251 (85)

4.4 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ โดยการ เปรียบเทียบระหว่างหญิงตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์กับหญิงไม่ได้ตั้งครรภ์

เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจ พบว่า หญิงวัยรุ่นที่อายุ 10-14 ปี มีโอกาสที่จะตั้งครรภ์น้อยกว่าหญิงที่มีอายุ 15-19 ปี 0.61 เท่า (95% CI 0.36-0.94) หญิงวัยรุ่นที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่มีโอกาสที่จะตั้งครรภ์มากกว่าหญิงที่พอกอยู่กับพ่อแม่ 1.69 เท่า (95% CI 1.31-2.16) หญิงวัยรุ่นที่สถานะการเงินทางครอบครัวไม่พอใช้ มีโอกาสที่จะตั้งครรภ์น้อยกว่าหญิงที่ครอบครัวมีรายได้พอใช้ 0.47 เท่า (95% CI 0.25-0.87) หญิงวัยรุ่นที่เที่ยวกลางคืนมีโอกาสตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์มากกว่าหญิงที่ไม่เที่ยวกลางคืน 1.74 เท่า (95% CI 1.43-2.10) การสูบบุหรี่เพิ่มโอกาสการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ 1.69 เท่า (95% CI 1.33-2.14) หญิงวัยรุ่นที่ไม่เคยได้รับข้อมูลหรือข่าวสารคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์ และการคุมกำเนิดมีโอกาสที่จะตั้งครรภ์มากกว่าหญิงที่ได้รับข้อมูลหรือข่าวสารคำแนะนำ 1.52 เท่า (95% CI 1.22-1.88) ส่วนปัจจัยด้าน ความรู้และทัศนคติ พบว่า หญิงวัยรุ่นที่คิดว่าการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมีความรุนแรงระดับน้อย มีโอกาสตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์มากกว่า 1.81 เท่า (95% CI 1.59-2.05) และผู้ที่มีอุปสรรคในการป้องกันการตั้งครรภ์ในระดับมาก จะมีโอกาสในการตั้งครรภ์มากกว่า 1.39 เท่า (95% CI 1.04-1.83) วัยรุ่นหญิงที่มีทัศนคติเชิงบวกในประเด็น

การมีเพศสัมพันธ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ในระดับน้อย จะมีโอกาสในการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ มากกว่า 3.65 เท่า (95% CI 2.83-4.71)

เมื่อทำการเปรียบเทียบปัจจัยที่กล่าวมาและควบคุมลักษณะต่างๆ ให้เท่ากัน (adjusted) ด้วยการวิเคราะห์ตัวแปรเชิงพหุคูณ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ มี 3 ตัวแปร คือ หญิงวัยรุ่นที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่มีโอกาสที่จะตั้งครรภ์มากกว่า 1.53 เท่า (95% CI 1.12 – 2.09) วัยรุ่นหญิงที่มีทัศนคติเชิงบวกในประเด็นการมีเพศสัมพันธ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ในระดับน้อย จะมีโอกาสในการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์มากกว่า 3.3 เท่า (95% CI 2.46-4.42) และหญิงวัยรุ่นที่คิดว่าการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมีความรุนแรงในระดับน้อย มีโอกาสตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์มากกว่า 1.64 เท่า (95% CI 1.31-2.06) ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์

ปัจจัย	ตั้งครรภ์ที่		Crude PR	95% CI	(N=976)	
	ไม่พึงประสงค์ (N=454) n (%)	ไม่ได้ตั้งครรภ์ (N=522) n (%)			Adjusted PR	95% CI
อายุ (ปี)						
10-14	15 (3)	37 (7)	1		1	
15-19	439 (97)	485 (93)	0.61	0.39- 0.94*	0.73	0.43-1.23
อาชีพ						
ประกอบอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่ง	424 (93)	490 (94)	1			
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	30 (7)	32 (6)	1.04	0.80 – 1.36		

ตาราง 10 (ต่อ)

ปัจจัย	ตั้งครรภ์ที่ ไม่พึงประสงค์ (N=454) n (%)	ไม่ได้ ตั้งครรภ์ (N=522) n (%)	Crude PR	95% CI	Adjusted PR	95% CI
รายได้ที่ได้รับเพียงพอกับ						
รายจ่าย						
เพียงพอ	379 (83)	449 (86)	1			
ไม่เพียงพอ	75 (17)	73 (14)	1.11	0.93 – 1.32		
มีและใช้โทรศัพท์มือถือ						
ไม่มี	81 (18)	78 (15)	1			
มี	373 (82)	444 (85)	0.90	0.76 – 1.06		
พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา						
อยู่	47 (10)	112 (21)	1		1	
ไม่อยู่	407 (90)	410 (79)	1.69	1.31- 2.16*	1.53	1.12 – 2.09*
ลักษณะที่พักเป็นหอพัก						
ไม่ใช่	446 (98)	511 (98)	1			
ใช่	8 (2)	11 (2)	0.90	0.53 – 1.54		
สถานะทางการเงินของ						
ครอบครัว						
พอใช้	446 (98)	494 (95)	1		1	
ไม่พอใช้	8 (2)	28 (5)	0.47	0.25 – 0.87*	0.66	0.33 -1.34
ไปเที่ยวกลางคืนเมื่อมี						
ความเครียดหรือเหนื่อยล้า						
ไม่ใช่	428 (94)	515 (99)	1		1	
ใช่	26 (6)	7 (1)	1.74	1.43 – 2.10*	1.30	0.88 – 1.94
ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์						
ไม่ดื่ม	413 (91)	489 (94)	1			
ดื่ม	41 (9)	33 (6)	1.21	0.97 – 1.50		
สูบบุหรี่						
ไม่สูบ	437 (96)	517 (99)	1		1	
สูบ	17 (4)	5 (1)	1.69	1.33 – 2.14*	1.21	0.74 – 1.98

ตาราง 10 (ต่อ)

ปัจจัย	ตั้งครรภ์ที่	ไม่ได้	Crude PR	95% CI	Adjusted PR	95% CI
	ไม่พึงประสงค์	ตั้งครรภ์				
	(N=454) n (%)	(N=522) n (%)				
ใช้สารเสพติด						
ไม่ใช้	451 (99)	517 (99)	1			
ใช้	3 (1)	5 (1)	0.80	0.33 – 1.97		
เที่ยวกลางคืนหรือร่วมงาน ปาร์ตี้กับกลุ่มเพื่อน						
ไม่ใช้	423 (93)	484 (93)	1			
ใช้	31 (7)	38 (7)	0.96	0.74 – 1.26		
เคยได้รับข้อมูลหรือ ข่าวสารคำแนะนำเกี่ยวกับ การป้องกันการตั้งครรภ์ และการคุมกำเนิด						
เคย	392 (86)	395 (76)	1			
ไม่เคย	62 (14)	127 (24)	1.52	1.22 – 1.88*	1.33	1.03 – 1.77*
โอกาสที่จะเกิดการตั้งครรภ์						
มาก	327 (72)	427 (82)	1		1	
น้อย	127 (28)	95 (18)	1.32	1.15 – 1.52*	1.36	1.1 – 1.68*
ความรุนแรงของการ ตั้งครรภ์						
มาก	354 (78)	490 (94)	1		1	
น้อย	100 (22)	32 (6)	1.81	1.59 – 2.05*	1.64	1.31 – 2.06*
ประโยชน์จากการป้องกันการ การตั้งครรภ์						
มาก	424 (93)	469 (90)	1			
น้อย	30 (7)	53 (10)	0.76	0.57 – 1.02		
อุปสรรคในการป้องกันการ ตั้งครรภ์						
น้อย	32 (7)	61 (12)	1		1	
มาก	422 (93)	461 (88)	1.39	1.04 – 1.85*	1.33	0.92 – 1.91

ตาราง 10 (ต่อ)

ปัจจัย	ตั้งครรภ์ที่	ไม่ได้	Crude PR	95% CI	Adjusted PR	95% CI
	ไม่พึงประสงค์ (N=454)	ตั้งครรภ์ (N=522)				
	n (%)	n (%)				
ทัศนคติเชิงบวกต่อการมี						
เพศสัมพันธ์และการ						
ป้องกัน						
การตั้งครรภ์						
มาก	52 (11)	261 (50)	1		1	
น้อย	402 (89)	261 (50)	3.65	2.83 – 4.71*	3.3	2.46 – 4.42*

คำย่อ PR, Prevalence ratio; CI, Confidence interval. *กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ < 0.05 คำนวณโดย log-binomial regression

4.5 ประสบการณ์การตั้งครรภ์สำหรับผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์

ประสบการณ์การตั้งครรภ์สำหรับผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์ พบว่า ลักษณะประสบการณ์ก่อนการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นหญิง ไม่เคยใช้วิธีการคุมกำเนิดใดๆ ร้อยละ 85 เหตุผลที่ไม่ได้คุมกำเนิดเกือบครึ่งหนึ่งเนื่องจากมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ตั้งใจ ร้อยละ 45 รองลงมา คือ มีเพศสัมพันธ์ในขณะที่มึนเมา ร้อยละ 24 และถูกบังคับขืนใจ ร้อยละ 10 ตามลำดับ ในประเด็นนี้พบว่า วัยรุ่นหญิงที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศมีถึง ร้อยละ 5 ในสัดส่วนที่เท่ากับไม่รู้จักวิธีการคุมกำเนิด เคยคุมกำเนิดและหยุดแล้วเนื่องจากมีภาวะแทรกซ้อนและต้องการมีบุตร วิธีการคุมกำเนิดโดยส่วนใหญ่ใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 77 ยาเม็ดคุมกำเนิด ร้อยละ 23 และใช้ถุงยางอนามัยร่วมกับคุมวิธีกำเนิดแบบชั่วคราวอื่นๆ ร้อยละ 12 ความตั้งใจแรกต่อการตั้งครรภ์ คือ ตั้งใจที่จะตั้งครรภ์ ร้อยละ 63 ในขณะที่การตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจมีมากถึง ร้อยละ 37 เหตุผลที่ตั้งครรภ์เพราะต้องการมีบุตร ร้อยละ 32 สาเหตุสำคัญของการตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจ คือ คาดไม่ถึงว่าจะตั้งครรภ์ ร้อยละ 40 และไม่ได้คุมกำเนิด ร้อยละ 31 บุคคลที่วัยรุ่นหญิงปรึกษาเมื่อทราบว่าตั้งครรภ์ คือ เพื่อน ร้อยละ 34 รองลงมา คือ สามีหรือเพื่อนชาย ร้อยละ 32 ที่น่าสังเกต คือ ปรึกษาพ่อแม่ ผู้ปกครองของตนเองหรือญาติหรือพ่อแม่ ผู้ปกครองของฝ่ายชายมีเพียง ร้อยละ 22, 35 และร้อยละ 11 ตามลำดับ บุคคลที่ต้องการให้ช่วยเหลือมากที่สุดเมื่อทราบว่าตั้งครรภ์ คือ ครู อาจารย์ ร้อยละ 22 รองลงมา คือ เพื่อน ร้อยละ 20 และสามีหรือเพื่อนชาย ร้อยละ 18 มีวัยรุ่นหญิงที่เคยมีประวัติแท้งบุตร ร้อยละ 20 และ 2 ใน 3 บอกเหตุผลในการแท้งบุตร เพราะพ่อแม่ ผู้ปกครองบอกให้ทำและยังไม่พร้อมที่จะมีลูก เรื่องที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือและ

สนับสนุนมากที่สุด คือ ความรัก ความเอาใจใส่จากครอบครัว ร้อยละ 31 วัยรุ่นหญิงตั้งครรภ์ที่ไม่เคยแท้ง ร้อยละ 84 เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับการการปฏิบัติตัวในระยะตั้งครรภ์และการเลี้ยงบุตร แหล่งที่เคยได้รับความรู้ ร้อยละ 96 ได้รับจากบุคลากรทางการแพทย์ เช่น แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล เป็นต้น การวางแผนชีวิตหลังคลอดบุตร คือ หางานทำ ย้ายไปเรียนสถานศึกษาอื่น และเรียนนอกระบบการศึกษาปกติ ร้อยละ 30, 26 และร้อยละ 20 ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 11 ประสบการณ์การตั้งครรภ์สำหรับผู้ที่เคยมีเพศสัมพันธ์

ลักษณะของประสบการณ์	n (%)
ก่อนตั้งครรภ์ได้ใช้วิธีการคุมกำเนิดใดๆ	
ไม่เคย	1,512 (85)
เคย	271 (15)
เหตุผลที่ไม่ได้คุมกำเนิด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	
มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ตั้งใจ	1,415 (79)
มีเพศสัมพันธ์ในขณะที่มึนเมา	297 (24)
ถูกบังคับขืนใจ	121 (10)
ไม่รู้จักริธีคุมกำเนิด	74 (6)
ถูกล่วงละเมิดทางเพศ	61 (5)
ต้องการมีบุตร	60 (5)
เคยคุมกำเนิดและหยุดแล้ว เนื่องจากมีภาวะแทรกซ้อน	58 (5)

ตาราง 11 (ต่อ)

ลักษณะของประสบการณ์	n (%)
ถ้าเคยคุมกำเนิด ใช้วิธี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	
ถุงยางอนามัย	143 (77)
ยาเม็ดคุมกำเนิด	42 (23)
ใช้ถุงยางอนามัยร่วมกับวิธีคุมกำเนิดชั่วคราว (เช่น ยาเม็ดคุมกำเนิด, ยาฉีดคุมกำเนิด)	22 (12)
อื่นๆ เช่น ทำความสะอาดโดยล้างด้วยสบู่	22 (12)
น้บระยะปลอดภัย	13 (7)
ฝ่ายชายหลั่งสุจิภายนอก	11 (6)
ยาฉีดคุมกำเนิด	9 (5)
ยาคุมฉุกเฉิน	9 (5)
ห่วงอนามัย	0 (0)
ยาฝังคุมกำเนิด	0 (0)
ความตั้งใจครั้งแรกต่อการตั้งครรภ์	
ตั้งใจที่จะตั้งครรภ์	779 (63)
ตั้งครรภ์โดยไม่ได้ตั้งใจ	454 (37)
เหตุผลที่ตั้งครรภ์ หากตั้งใจที่จะตั้งครรภ์	
ต้องการมีบุตร	250 (32)
ลูกจะทำให้ความสัมพันธ์ของท่านกับแฟนมั่นคง	209 (27)
แฟนจะมีความหวังใหากท่านตั้งครรภ์	97 (12)
ต้องการผูกมัดแฟน	77 (10)
ลูกจะทำให้ท่านคลายเหงา	68 (9)
ช่วงเวลาที่เหมาะสมต่อการตั้งครรภ์	45 (6)
ลูกจะทำให้ท่านเป็นอิสระจากพ่อ แม่	33 (4)

ตาราง 11 (ต่อ)

ลักษณะของประสบการณ์	n (%)
สาเหตุสำคัญของการตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจ	
ถูกบังคับขึ้นใจ	45 (10)
ไม่รู้วิธีคุมกำเนิดมาก่อน	36 (8)
คุมกำเนิดไม่ถูกวิธี	28 (6)
ถูกล่วงละเมิดทางเพศ	24 (5)
บุคคลที่ปรึกษาเมื่อทราบว่าตั้งครรภ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	
เพื่อน	424 (34)
สามี เพื่อนชาย	390 (32)
พ่อแม่ผู้ปกครองของตนเอง	277 (22)
ญาติ	189 (15)
พ่อแม่ผู้ปกครองของฝ่ายชาย	141 (11)
ไม่บอกใคร	97 (8)
ครู อาจารย์	44 (4)
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข คลินิกวัยรุ่น	17 (1)
บุคคลที่ต้องการให้ช่วยเหลือเมื่อทราบว่าตั้งครรภ์	
ครู อาจารย์	269 (22)
เพื่อน	249 (20)
สามี เพื่อนชาย	221 (18)
พ่อแม่ ผู้ปกครองของตัวเอง	219 (18)
แพทย์ พยาบาล บุคลากรสาธารณสุข	219 (18)
ญาติ	22 (2)
เจ้าหน้าที่ผู้ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์	19 (1)

ตาราง 11 (ต่อ)

ลักษณะของประสบการณ์	n (%)
เคยมีประวัติการแท้งบุตร	
ไม่เคย	984 (80)
เคย	249 (20)
เหตุผลในการแท้งบุตร	
พ่อ แม่/ ผู้ปกครองบอกให้ทำ	167 (67)
ยังไม่พร้อมที่จะมีลูก	166 (67)
การทำแท้งเป็นเรื่องปกติของวัยรุ่นที่ไม่พร้อมจะตั้งครรภ์	160 (64)
แฟนบอกให้ทำ	147 (59)
อับอายที่ตั้งครรภ์	138 (55)
เรื่องที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือหรือสนับสนุนมากที่สุด (n=781)	
ความรักความเอาใจใส่จากครอบครัว	245 (31)
ความรู้เกี่ยวกับผลของการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	203 (26)
คำแนะนำการปฏิบัติตัวระหว่างตั้งครรภ์	164 (21)
คำแนะนำเพื่อตัดสินใจว่าจะตั้งครรภ์หรือยุติการตั้งครรภ์โดยการทำแท้ง	22 (3)
เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในระยะตั้งครรภ์และการเลี้ยงบุตร (n=984)	
ไม่เคย	154 (16)
เคย	830 (84)
แหล่งที่เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในระยะตั้งครรภ์และการเลี้ยงบุตร (n=830)	
บุคลากรทางการแพทย์ เช่น แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล	796 (96)
แม่ของท่าน	549 (66)
แม่ของแฟน	495 (60)
สื่อต่างๆ โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต หนังสือ วารสาร	386 (47)
ญาติ	275 (33)
ปู่ ย่า/ ตา ยาย	189 (23)

ตาราง 11 (ต่อ)

ลักษณะของประสบการณ์	n (%)
การวางแผนชีวิตหลังคลอดบุตร (n = 984)	
หางานทำ	292 (30)
ย้ายไปเรียนสถานศึกษาอื่น	259 (26)
เรียนนอกระบบการศึกษาปกติ	193 (20)
ทำงานต่อ	75 (8)
ยังไม่ได้วางแผน	63 (6)
กลับไปเรียนในสถานศึกษาเดิม	51 (5)
อยู่บ้านเพื่อเลี้ยงดูลูก	51 (5)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี